

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvu naj se nlagovoljijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Meščanje!

Naši kandidatje so:

V drugem razredu,
ki voli dné 25. aprila:

Povše Fran, hišni posestnik i. t. d.
Rozman Ivan, župnik pri sv. Jakobu,
dr. Vošnjak Josip, dež. odbornik i. t. d.
prof. Zupan Tomo, ravnatelj Alojzijevejšča.

V prvem razredu,
ki voli dné 27. aprila:

Dr. Mosché Alfonz, odvetnik in deželni poslanec,
Murnik Ivan, cesarski svetnik i. t. d.
Pakič Mihael, hišni posestnik in trgovec i. t. d.
Ravnikar Fran, deželni knjigovodja.

V Ljubljani dné 18. aprila 1889.

Narodni volilni odbor.

Sedanji položaj Srbov-Lužičanov.

(Konec.)

Razen knjižne, se nahaja za tako mali narod tudi dovolj obširna časniška literatura. Prvi časnik je izhajal za Napoleonovih časov, od 1809. do 1812. leta, pod naslovom „Srbski Vjestnik i Kurjer“. Leta 1842. začel je Jordan izdajati list „Utrenička“, kateri je v kratkem prešel v roke Andreja Zeilerja z novim imenom „Tidženske Novini“; pozneje postal je njega urednik I. Smoljar, in časnik je dobil ime „Srbske Novini“, katero ime ima dosedaj. Časopis „Srbske Novini“ je jako razširjen mej narodom; 2000 naročnikov ima, kar je jako veliko za 90.000 broječe gorenjelužiško prebivalstvo. Razen „Srbskih Novin“ imajo gorenji Lužičani cerkvene liste: „Misijski Posol“ za luterane in „Katoliški Posol“ za katolike. S specijalno leposlovno vsebino odlikuje se „Lužica“, ki izhaja jedenkrat na mesec. V dolenjih

Lužičanih izhaja z 1848. leta časopis „Bramborski Casnik“.

Na poprišči leposlovne literature je posebno znan Andrej Zeiler (umrl 1870. leta), ki je prvi pesnik Lužiškega naroda. Dela njegova, imajoča lirični značaj, izdaje sedaj lužiška učeča se mladež, katera je, da je dobila potrebni denar prirejala javne gledališke predstave in koncerte. Vender je njihovo patrijotično delovanje ustavilo oblastvo, ki misli, da sodelovanje pri koncertih in gledaliških predstavah škodljivo upliva na dijake. Za Zeilerjem sta najznamenitejša pisatelja I. Velja in mladi pesnik Tišinski.

Kakor vse male narodnosti, tudi Lužičani ne morejo pričakovati velicega razvoja literature svoje, katera zadovoljuje le največje vsakdanje potrebe naroda. To, kar presega te ozke meje, piše se navadno v nemščini, kajti knjige znanostne vsebine, tiskane v tako malo znanem narečju, ne bi našla čitateljev. Tako Lužičani, kakor druge manjše narodnosti slovanske, bogate literaturo nemško; tako je znameniti nemški pisatelj Lessing (Lesnik) bil Srb-Lužičan iz Kamenca, blizu Budišina. Zato je v interesu vsega Slovanstva goreče želeli, da bi se kmalu osnoval občni slovanski pismeni jezik, da bodo Slovani nehali delati v korist svojih starih sovražnikov — Nemcev.

Po veri svoji so Lužičani največ luteranci, samo 12.000 je katolikov. V cerkvi rabi se srbski jezik in ta okoliščina je velike važnosti v narodnem življenju. Opazilo se je, da je povsod začelo se prebivalstvo hitro ponemčevati, kjer so prenehale propovedi v srbskem jeziku; iz tega uzroka je zginilo mnogo dolenjih Lužičanov. Zaradi tega je jako važno vprašanje, da se izpraznjena duhovniška mesta popolnijo z Lužičani. Žal, nekaj časa že primanjkuje luteranskih duhovnikov. Mnogo duhovnij je praznih, a prebivalstvo nikakor noče uvedanja nemškega jezika, rajši je brez duhovnika. Da se temu zlu odpomore, se je 1881. leta osnovalo „Društvo za podpiranje učecil se Srbov“, katero ima namen, pomagati mladim ljudem, ki se hočejo posvetiti duhovskemu poklicu. Društvo je že doseglo lepih

uspehov. V tem oziru so pa katoliki že brez skrbi, kajti že 1704. leta osnovalo se je v češki Pragi semenišče za izgojevanje duhovnikov.

Misli se, da je kristijanstvo sprva prišlo k Lužičanom z vzhoda čez Moravsko. Zares so Lužičani dolgo imeli zveze z velikomoravsko kneževino, nekaj časa so še celo k njej pripadali. Neko poročilo trdi, da je sv. Konstantin blizu mesta Zgoreljca propovedoval kristijanstvo in sezidal cerkev na mestu poganskega templja. Pa če tudi je kristijanstvo bilo zaneseno z vzhoda, je vender pozneje vzhodni obred popolnoma izruvalo katoliško duhovenstvo. Sicer so se pa v minulem stoletju še vršili sprevedni k staremu kamenenemu križu na gori Javorniku. Takih križev je v Lužici več in govoré, da jih je postavil sv. Konstantin. Pri tem sprevedu pel je narod „Gospodi pomiluj“, morda „Gospodi pomiluj“ vztočne cerkve.

Kakor v cerkvi, tako se tudi v šoli rabi narodni jezik, zlasti prva štiri leta, veronauk se pa ves čas uči v lužiščini. Na gimnazijah je predavanje seveda nemško, a se nahajajo srbska društva, katerih so se udeleževali najboljši rodoljubi lužiškega naroda.

Lužičani imajo bogate zaklade narodnega pesništva. Dolge zimske večere se vaški fantje in dekleta zbero v kakej koči, kjer prepevajo narodne pesni in pripovedujejo pravljice. Te pesni, katere se mnoge odlikujejo s kaj originalnimi motivi, so najprej vzbudile pozornost I. I. Smoljarja, kateri se je lotil 1842. l. njih izdavanja. V ta namen prepotoval je vso Lužico zapisal pesni in njihove motive. Sad njegovega truda bila je zbirka lužiških narodnih pesnij, ki je jedno najboljših tacih del v slovanskej literaturi. Zadnji čas se je mnogo lužiških pesnij uvrstilo v zbirko slovanskih narodnih pesnij, katero izdal je Kuba na Češkem. Pri Lužičanih so se ohranili še stari muzikalni instrumenti slovanski, „gusli“ in tako imenovani „kozeli“, na katere še igrajo pri nekaterih prilikah na shodih.

Tako vidimo, da v tem malem slovanskem narodu še kipi narodno življenje in da Lužičani še neso zgubili upa na boljšo bodočnost. Želimo tudi

LISTEK

„Pogled na Prago“.

Pokrajinska slika; naslikal Anton Chittussi.

Dasi nas je stvarnik posadil na sredino „zemeljskega raja“, v deželo, ki je takorekoč naravna galerija pokrajinskih slik, v slikovito deželo, pravim, katera nam o vsakem koraku prikazuje drugačen, po vsem očarljiv obraz — ipak se v nas Slovencih dozda še ni razvil umetniško izobražen pogled in čut za prirodno pokrajinsko lepoto, kar je pač menda glavni vzrok, da nam do danes še nedostaje tako imenovanega pokrajinskega slikarstva.

Tembolj nas je torej razveselila vest, da se nam ponuja prilika za ogledovanje pristnega umotvora na polji imenovane stroke slikarske, dovršene pokrajinske slike, katero je ustvaril poklicani kist po milosti božji izvoljenega slikarja-strokovnjaka v posnemanju slikovitih prirodnih prizorov pokrajinskih.

Kakor smo že bili poročali, razstavil je v redutni dvorani Ljubljanski sloveči češki slikar, gosp. Anton Chittussi, svojo najnovejšo, za Pariško svetovno razstavo namenjeno sliko-pokrajinko: „Pogled na Prago“.

Ime Antona Chittussija slovó po vsej Evropi, da i preko širnega oceana znan je po mojsterskem svojem kistu. Chittussi je umetnik-specijalist v stroki slikarstva pokrajinskega. Njegove slike se razstavljajo že celo desetletje v slovečem „Salonu“ Pariškem. V teku kratke dobe svojega delovanja proizvel je nad tristo pokrajinskih slik, katerih večino so pokupili imoviti Francozi, okoli trideset jih je razpečanih po Belgiji, kakih dvajset pa jih je romalo preko morja v Ameriko . . .

Anton Chittussi je meščanski sin iz Ronova na Češkem. Roditelji so ga bili odločili za praktični inženerski stan; toda on se je posvetil lepšemu uzvišenejšemu poklicu. Prvotni pouk v slikarski umetnosti sta mu dajala Anton Lhota in Matej Trenkwald v Pragi. Od onod je šel v Monako, kjer se je vežbal pod navodom slikarja Anschütza. Potem je bil na Dunajski akademiji. Izvršivši vojniško dolžnost kot jednoletni prostovoljec, prebil je dve leti v Pragi, potem prepotoval malone vso Ogersko, od koder se je vrnil zopet v Prago v ateljé akademijskega vodje Jana Sweertsaa. Pozneje se je združil s slavnim svojim rojakom, s slikarjem Franom Ženiškom. L. 1878. se je udeležil (kakor naš Jurij Šubić) okupacije v Bosni, kjer je nabral i on mnogo posnetkov slikovitih ondotnih pokrajinih in prizorov iz bosenskega življenja,

katero je razstavil v „Umělecki Besedi“ in v dvoranih češkega umetniškega društva v Pragi.

V začetku l. 1879. se je preselil v Pariz, kjer ga je sloveči francoski slikar, Théodor Rousseau naučeval in pospeševal v popolnjenjavi slikarske tehnike v izvoljenem si predelu. Takoj prvo leto svojega bivanja v Parizu (1879.) je razstavil v „Salonu“: „Pokrajinsko sliko ob Labi.“ In od te dobe je stalen gost v Pariškem „Salonu“ L. 1880. je dobil znaten avstrijski štipendij.

Kot veren sin slavne svoje domovine, bavi se Chittussi najrajši s posnemanjem preslikovih pokrajinih čeških. Z najnovejšim svojim umotvorom, katerega je zamislil v Parizu, proslavil je „stovčzató“ prestolnico češkega kraljestva.

Chittussijev „Pogled na Prago“ je monumentalni proizvod pokrajinskega slikarstva. Slika je kolosalnih dimenzij, obsega dvajset štirijskih metrov ter je cenjena na 30.000 gld.

Takoj na prvi pogled se prepričamo, da je umetnik res veščak v slikanju pokrajinih; kajti on nam stostolpe Prage ne predstavlja v puščobni jednodličnosti utrudljive mestne panorame, v kateri bi bilo nagromadeno nekoliko slučajno skupaj pograbljenih posamičnih zgradb, ulic in trgov, temveč „zlato matuško“ svojo poklanja nam takorekoč kot dragocen biser v umetno izdelani skudelici. Mesto namreč

mi, da bi se ideja slovanska razširila vedno bolj, da bi se ustanovil vseslovanski jezik, okrepila literatura slovanska, na katero upirajoč se, bi se mogli bedni, pozabljeni, pa delavni Lužičani iztrgati še iz krempljev germanizma.

Prvo zborovanje „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“.

V Ljubljani, dne 22. aprila 1889.

Danes zbrali so se ljudski učitelji iz vse „Slovenije“ v beli Ljubljani, da sklepajo o zavezi slovenskih učiteljskih društev. Došli so odgojevalci slovenske mladine, sami mladi in inteligentni možje, ki so si že stekli ime kot strokovni pisatelji, sadjerejci, značajni možaki, s kratka cvet učiteljstva slovenskega, le tožni Korotan, kar so govorniki z grenkim čutom naglašali, ni bil zastopan. Do 100 učiteljev zbralo se je ob 6. uri v mestni dvorani Ljubljanski, ko so si prej bili ogledali Chittussijeva slika: „Pogled na Prago“. Točno ob 6. uri pričelo se je zborovanje. Gospod Žumer pozdravi delegate in učitelje, došle iz vseh krajev slovenskih k današnjemu velevažnemu shodu, na katerem naj vsakdo prosto svoje mnenje izraža, svoje nazore naglašaja, da se bode uspeh obravnav zdržil v gotov okvir. Posebno v imenu „Slovenskega učiteljskega društva“ pozdravlja zborovatelje, ter izraža gorko željo, naj bi bilo vse delovanje le v prid slovenskemu učiteljskemu stanu.

Predsedništvo prevzame potem načelnik osnovalnega odbora g. Gradišnik, učitelj v Hrasniku pozdravlja slovenske učitelje, ki so prišli od Jadranskega morja, nemškoštajerske meje in iz drugih pokrajin ter obžaluje, da jedino tužni slovenski Korotan ni poslal nobenega zastopnika. Načelnik gosp. Gradišnik pozove potem tajnika, naj prebere imena delegatov in imena in število udov k zavezi pristopivših učiteljskih društev. Tajnik gosp. Kocbek čita:

Od 70 delegatov bilo je že pri čitanju 31 navzočih, pozneje jih je prišlo še več. „Zaveza“ imela je začetkom l. 1889. že 711 članov, in sicer v nastopnih učiteljskih društvih: Brežiško-Sevniško učiteljsko društvo 26, Celjsko učiteljsko društvo 28, Gorenjegraško učiteljsko društvo 17, Okrajno učiteljsko društvo v Ljutomeru 19, Okrajno učiteljsko društvo v Ormožu 23, Savinjsko učiteljsko društvo 19, Slovenjegraško učiteljsko društvo 10, Šmarsko-Rogaško učiteljsko društvo 14, Učiteljsko društvo za Mariborsko okolico 35, Učiteljsko društvo za Ptujski okraj 32, Društvo učiteljev in šolskih prijateljev šolskega okraja Logaškega 70, Pedagogičsko društvo 151, Slovensko učiteljsko društvo 80, Učiteljsko društvo za Postojnski okraj 47, Tominsko učiteljsko društvo 30, Učiteljsko društvo za Goriški šolski okraj 45, Učiteljsko društvo za Koperski šolski okraj 26, Učiteljsko društvo za Sežanski šolski okraj 39 članov. — Od teh članov biva jih na Štajerskem 223, na Kranjskem 348, na Primorskem 140, na Koroškem 0... Ker je učiteljev na slovenskem Štajerskem 543, na Kranjskem 486, na

Primorskem 141, na slovenskem Koroškem 150, vkupe 1420 učiteljev, je razvidno, kako izredne važnosti in kako globočega upliva je slovensko učiteljstvo v življenju narodovom.

Načelnik osnovalnega odbora g. Gradišnik potem obširnemu poročilu slika zgodovino ustanovitve „Zaveze slovenskih učiteljev“, katera se je porodila še le po dolgih mukah in prošnjah. Že dne 2. novembra 1887 stavlja je pri mesečnem shodu Celjskega učiteljskega društva g. Kocbek predlog: Naj Celjsko učiteljsko društvo prevzame osnivanje „Zaveze slovenskih učiteljskih društev“ in v ta namen izvoli se je odsek, ki je bil sestavljen iz gospodov: Anton Brezovnik, Fran Kocbek in Armin Gradišnik. Le ti pooblaščenici lotili so se takoj resnega dela. Sestavil se je primeren „Poziv“, do raznih učiteljskih društev, v katerem se je ob kratkem — v glavnih potezah označil namen „Zaveze“, in isti doposlal raznim učiteljskim društvom. Temu pozivu so se društva, na čast bodi rečeno zavednemu slovenskemu učiteljstvu, odzvala izjemom par slučajev častno in moško.

Za vsem prijavi je svoj pristop osemnajst učiteljskih društev na Slovenskem k „Zavezi“, število, katerega se osnovalni odbor nikdar nadejal ni. To očito kaže, da je „Zaveza“ bila potrebna, ter da ima opravičen up do krepkega življenja. Ko je osnovalni odbor bil prepričan, da bode „Zaveza“ lahko osnovljena, prijavljena društva bilo so mu kažipot, tedaj se je lotil sestavljanja pravil ter je iste v „Popotniku“ priobčil, učiteljstvu v občo presojo ter je posamična društva prosil ob enem, naj izrazijo svoje pomisleke proti pravilom, kar je precejšnje število slovenskih učiteljskih društev storilo.

Uvažaje izražene pomisleke, ki so bili v obče malostni, predelal je osnovalni odbor pravila ter izročil v potrjenje poklicani politični oblasti. Načelnik začasnega odbora potem slika velike težave in mnoge prošnje, predno se je dobilo potrjenje pravil „Zaveze“, istotako koliko je bilo ovir, da se je prvo zborovanje „Zaveze“ sklicati moglo še le današnji dan. Da se je to omogočilo, gre v prvi vrsti hvala „Slovenskemu učiteljskemu društvu“, naposled pa izreka načelnik najprisernejšo zahvalo vsem, ki so pospeševali na kakov način koli težavno delo osnovalnega odbora, vžlasti pa še vrlima šolskima listoma „Potniku“ in „Učitelj. Tovarišu“, ki sta vselej „Zavezne“ zadeve točno objavljala, posebno zahvalo pa izreka načelnik prvemu slovenskemu dnevniku „Slov. Narodu“, ki je vsekar rad svoje predale odprl v zadevah „Zaveze“, kadar koli se je osnovalni odbor obrnil do njega. (Živio in Slavaklici.) „Zaveza“ bode pa to v bodoče sigurno vedela tudi dostojno ceniti. (Dobro, dobro!) Sveta dolžnost osnovalnega odbora izreči je tudi prisrčna zahvala gospodu dr. Dečku, kateri je istega s svojim pravniskim svetom vselej radovoljno podpiral. (Živio! Slava!)

Gospod Kocbek prečita potem račun ob dohodkih in stroških „Zaveze“ od 2. novembra 1887. do 20. aprila 1889. Dohodkov je bilo 49 gld. 30 kr.

stroškov pa 46 gld. 91 kr., tako da je ostalo v blagajnici 2 gld. 39 kr.

Gospod Ribnikar nasvetuje, da se račun odobri in izreče osnovalnemu odboru, gg. Arminu, Gradišniku in Fr. Kocbeku presrčna zahvala, kateremu predlogu zbor z odobravanjem pritrdi. Predsedništvo začasno prevzame tedaj starosta učiteljev A. Praprotnik, kateri se zahvali na tej časti in izjavi, da za kratek čas rad prevzame vodstvo zbora „Zaveze“, a za daljši čas mu to zaradi družih obilnih poslov ni mogoče.

Gospod Nerač iz Maribora nasvetuje, da bi se pravila „Zaveze“, ki so udom itak znana vsprejela „en bloc“. Predlog obvelja. Vršiti se ima sedaj volitev odbora.

Gospod Ribnikar predlaga, naj bi vsako društvo imenovalo jednega odposlanca in ti skupno naj bi sestavili kandidatno listo za odbor. Ko so se udje imenovali, izvolijo se slednjič po vskluku: Predsednikom gosp. Feliks Stegnar, podpredsednikoma gg. Razingar in Praprotnik, učitelj v Puščavi; tajnikoma gg. Majer in Ferlan, denarničarjem: g. Kokalj, kot odborniki za Štajersko: gg. Kavkler, Gradišnik in Kocbek. Za Primorsko: gg. Kante, Bogatec in Krašovec, za Kranjsko: gg. Ribnikar in Romih.

(Konec prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 23. aprila.

Novelj šoli se navadno očita, da nema popolnih uspehov. Mi ne pripadamo onim, ki trdijo, da je sedanja šola brez vseh pomanjkljivosti, da je ni treba zboljševati, a priznati jej vendar moramo, da je jako veliko storila za izobraženje naroda. Uspeh nove šole se vidi iz tega, da lani izmeje 58.252 nabranih vojaških novincev jih le 14.480 ni znalo čitati in pisati, dočim jih 1872. leta izmeje 53.696 vojaških novincev pisati in čitati ni znalo 24.691. — Vladna predloga šolskega zakona, katera se predloži gospodski zbornici v maju, pride v drugem branji še le v oktobru na vrsto. Zbornica poslancev se bode pa bavila z njo še le bodočo pomlad. Po tej predlogi bode v vsakem krajnem šolskem svetu imel jeden dušen pastir virilen glas. Državno nadzorstvo se bode pa še nadalje odbržalo. Deželni zborom se ne bodo dale tako obširne pravice, nego jih zahteva Liechtensteinov predlog.

Katoliški shod se snide na Dunaji dne 29. aprila in bode zboroval do 2. dne maja. Shoda se bode udeležilo tudi mnogo Poljakov. Poljak Stadnicki bode poročal o veronauku v srednjih šolah, Popies o internatih za učitelje na vaških šolah. Skrochovski o duhovnih kongregacijah na Poljskem, Cholkowski o dolžnostih katoliškega časopisja nasproti preganjanju cerkve v več deželah evropskih.

Staro- in Mladorusini so se sporazumeli, da bodo vzajemno postopali pri volitvah v deželni zbor **galiski**. Sestavili so že skupni volilni odbor, v katerem so vsi rusinski deželni poslanci. Nekateri rusinski vodje so priporočali, da se volitev ne udeležé, ker zaradi pritiska poljske stranke in vladnih organov itak nemajo pričakovati posebnih uspehov. Večina je pa mislila, da je bolje, da imajo le nekaj poslancev v deželni zboru, ki svetu razkrivajo težnje naroda rusinskega, nego nobenega.

ni naslikano iz neposrednega obližja, usiljivo in koetno, zgolj samo sebi v namen, nego večš slikar podaje nam nje tukaj, rekel bi, kot oživljajočo s' tafažo pokrajinske svoje slike. Umetno sestavljena ter z mestom skladno ubrana okolica objema je kot naraven, samorasel okvir. „Pogled na Prago“ je posnet s takozvane tičeje perspektive, s katere se nam odpira v globoki, poševni daljavi. Umetnik si je v to izbral kaj ugodno mesto, uzvišeno starišče v vrtnem paviljonu Stragovskega samostana, od koder se pregleda najlepši predel „zlate Prage“, razvrščene jako slikovito v naročji dveh, ob straneh njej kviško rastočih holmov. Slika nam predočuje „pogled na Prago“ o zornem vspomladanskem jutru, ko je vsa priroda v polnem cvetju. Tu v ospredji se razgrinja po vsej širjavi bujni vrt-sadovnjak goraj navedenega samostana Stragovskega. Položje mu je krničasto, mehko usejeno, ki se na desno vpenja v prijazen, navzgor kipeč grič, dočim so na levi plati vrta po razploščenem zemljišči novi ovočni nasadi. Po sredini vrta, perspektivno v globino slike nasajeno je raznolično sadno drevje v dolgih vrstah. Posamična drevesa so naslikana toli plastično in označljivo, kolikor po svoji obliki, toliko in zlasti po svojem cvetju, da se takoj spozna rastlinsko njih pleme. Tu so jablane, hruške, slive, češnje, breskve itd. vse križem v pisanem, načobudnem cvetu...

Na dolenjem konci opisanega vrta, ki je sam zase že celotna pokrajinska slika, stoji siva premonstatorska opatija Stragov. In zadaj od njej, po vsem slikinem osredji počez, razgreba se znamenit predel Pražkega mesta, takozvana Mala strana. Izmeje obširne skupine njenih zgradb odlikuje se cerkev sv. Nikolaja s prostrano, zelenostrešno svojo kupolo. Poleg te na desno štrli v vzduh visok, sivo-rujav zvonik. Ob njem nekoliko v stran vidi se v poševni perspektivi sloveč Karlov most, s karakterističnima svojima stolpoma in z dvovrstnimi kipi. S tega mosta so vrgli v Vltavo sv. Janeza Nepomučana, na kar spominja bronasta njegova podoba na sredi mosta. Onostran Vltave, na desnem njegovem bregu, širijo se glavni predeli „zlate Prage“: Staro mesto, Judovsko mesto (Jožefovo) in Novo mesto — očarljiva velemestna panorama z ogromno množico vsakovrstnih zvonikov, kupol in stolpov. In tu na levo, nad Malo strano, ob smelem Vltavinem ovinku, dviga se najznamenitnejši oddelek mesta Pražkega: z bujnim zgodovinskim sijajem obliči Hradčani. Ondu je stolna cerkva sv. Vida, v kateri leži sv. Janez Nepomučan v srebrni rakvi, sv. Venceslav in mnogo čeških vojvod in kraljev. Nedaleč od imenovane cerkve stoji mogočni kraljev grad, veličastna stolica čeških vladarjev. Srebrpena Vltava, vijoča se mej Malo strano in ostalimi predeli mesta, vali se v prostrani strugi tja doli ob

Zofijinem otoku. Lahkokril most na lanchih vzpenja se ondu nad šumečo reko in dalje tam doli v ozadji vihra železniški vlak preko njenega zrcala. Od Hradčanov na levo gori razgreba se slikovo bregovje, po katerih so razsejana različna selišča v dražestnih skupinah. Kaj idilično leže v levem kotu gori nad Hradčanskim mestom ona prisojna brda, kakor tudi onostranski, nad Novim mestom v desno pod Višegradom in Vinogradih razvrščeni holmi. In v globokem ozadji tam doli, bliščé se skoz sivi tovarniški dim, ki se vali nad prostranim obmestjem, posamične predmestne naselbine...

Vsa Chittussijeva slika je proizvedena z izgledno marljivostjo in z občudovanja vredno vztrajnostjo. Pozna se jej, da je umetnika pri slikanju naučevala plamteča ljubezen do sijajne stolice predrage njegove domovine. Kako genialno nam je predočil zlato svojo Prago z najlepše strani, o najblažnejšem letnem času ter v najugodnejši luči! Kako mojsterski je pogodil označljiv lokalni kolorit, zlasti običajni Pražki vzduh. In kakor je, oziraje se na slavno minolost svoje domovine, s ponosom napisal na vrh svoje slike: „Praga caput regni“, istotako je zrl zaupljivo v lepšo bodočnost svojega naroda; kajti s svojim „pogledom na Prago“ v bujnem pomladnem cvetju simbolizoval je domoljubni umetnik pač najlepše probujenje, pomlajenje in razcvit češke kulture, znanosti in umetnosti. V. H.—z.

Vnanje države.

Ker mohamedansko prebivalstvo v starej Srbiji kaj pogostoma napada pravoslavne Srbe, se je več srbskih rodbin izselilo iz te pokrajine v kraljestvo srbsko. Tudi čez srbsko mejo pogostoma prihajajo ropat mohamedanski Arnavti. Srbija tega ne bode mogla dolgo mirno gledati, temveč morala bode porabiti prvo priložnost, da si prisvoji Staro Srbijo. Turčija itak ne more več reda ohraniti v tej deželi.

Veleposlanika turškega v Peterburgu Šakir paša bodo baje kmalu zamenili z Mukhtar pašo, kateri je sedaj turški nadkomisar v Egiptu, Mukhtar paša je za zvezo Turčije z Rusijo, kakor poročajo ruski listi. Poslednji čas zopet zmaguje ruski upliv ob Zlatem rogu in zaradi tega bodo poslali Mukhtarja v Peterburg.

Novi poostreni tiskovni zakon, ki je sedaj običaj v zveznem sovetu, se bode še le jeseni predložil nemškemu državnemu zboru. Najbrž ga bode zvezni svet poprej precej predelal, kajti v tej obliki ni skoro misliti, da bi ga vsprejel državni zbor.

Parnell odločno postopa proti angleškemu listu „Times“. Njegov zastopnik je že naznanil, da Parnell zahteva 100.000 funtov odškodnine, ker so „Times“ priobčile znani članek „Parnellizem in zločinstvo“. Veliki Londonski list se bode dolgo spominjal Parnellove pravde. V prihodnje bode pač previdnejši v svoji pisavi. — Lastnik „New-York Herald“ hoče v Londonu osnovati posebno izdajo svojega lista. List bi izhajal vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih. Dosedaj v Angliji ob nedeljah in praznikih ne izhaja noben list, kajti Angleži strogo posevčujejo nedelje in praznike. Da hoče Američan v angleški prestolnici izdajati list tudi ob nedeljah vzbudilo je veliko nevoljo. Več lordov, kapitalistov, fabrikantov in profesorjev sklenilo je poslati proti temu protest parlamentu. Če se parlament ne bode zmenil za ta protest, hočejo pa z vsemi silami delati proti razširjenju lista. Na čelu protestujočih je nadškof Londonski.

Domače stvari.

Matej Cigale †.

Baš pred velikonočnimi prazniki dobili smo tužno vest, da je na Dunaji umrl g. Matej Cigale, urednik slovenskemu delu državnega zakonika (z naslovom in značajem vladnega svetnika) in jeden najstarejših domoljubov in pisateljev naših, mož, katerega izvestno poznaje vsak, kdor je kdaj v rokah imel Wolfo v nemško-slovenski slovar (1860), kateremu je pokojnik bil urednik, ali pa njegovo „slovensko juridično-politično terminologijo“, mož, ki je začel orati našo ledino in nam vzgradil skoro ves sedanji slovenski pravniški jezik. — Matej Cigale bil je porojen dne 2. septembra 1819. l. v Dolenjih Lomih hiš. št. 12 pri Črnem Vrhu nad Idrijo. L. 1830. pohajal je v šolo v Črnem Vrhu, od 1831—33 v Idrijo, od 1833—39 v gimnazijo v Gorici. L. 1841./42. bil je v Ljubljanskem semenišči, 1842/43 šel je na vseučilišče v Gradec, drugo leto na Dunaj, kjer se začel zanimati za slovenščino, ker so baš takrat začele izhajati „Novice“. Prvi njegov sestavek, popis prve avstrijske razstave na Dunaji, priobčile so „Novice“ 1845. l. — Dovršilvi 1845. l. j. us, stopil je Cigale 1847. l. v sodno prakso pri mestno-deželnem sodišči v Gorici, ondu tudi napravil prvi uradni prevod na slovenščino. O novem letu 1848 napravil je v Celovci preskušnjo za sodništvo in bil maja usposobljen sodnikom. Ker so mu sredstva pošla, ni mogel stopiti v brezplačno državno službo, vsprejel je ponudbe tiskarja Blaznika, preselil se v Ljubljano ter uredoval „Slovenijo“ od 1. julija 1848 do sredi septembra 1849. V tej dobi bil je tudi tajnik „Slovenskemu društvu“. Znan rodoljub Ljubljanski pokazal nam je včeraj diplomo, ki je je bil Cigale 9. dan listopada 1848 podpisal in katera se odlikuje po lepem jeziku in lepi obliki. Kot zastopnik „Slovenskega društva“ bil je začetkom 1849. l. na zboru „češko-moravske slov. lige“ v Pragi, kmalu potem pa ga je ministerstvo pozvalo na Dunaj, kjer je prvi list državnega zakonika z dne 1. novembra 1849 izšel pod njegovim uredništvom in kjer je ostal do konca svojih dnij. Kot državnega zakonika slovenskega oddelka urednik preložil je blizu 40 letnikov na slovenski jezik, izdal 1853. leta prevod civilnega zakonika, sodeloval pri Koslerjevem

zemljevidu (1854 l.) in izdelal Wolf-Cigaletov nemško slovenski slovar, „Znanstveno terminologijos posebnim ozikom na srednja učilišča“ (1880) in imenstvo slovenskemu atlantu ter spisal mnogo člankov v „Novicah“, „Vodnikovem albumu“, v „Slov. Pravniku“ itd. Iz skromnih teh podatkov vidimo, da je pokojni Cigale bil izredno delaven, da je z veliko vestnostjo vršil težavni svoj posel in da je s prvega početka pa do zadnjega dneva vedno deloval za svojo milo domovino. Njegove zasluge so izredno velike, lahko rečemo, neprecenljive. Zato mu bode, akoravno tudi po njem „ne hčere ne sina“ ni, narod slovenski vedno hranil hvaležen in blag spomin, zato kličemo: Lahka mu bodi tuja zemlja!

— (Današnje dopolnilne volitve v III. razredu za mestni zbor Ljubljanski) udeležilo se je 111 volilcev. Izvoljena sta gg. Anton Klein z 103 in dr. Vinko Gregorič z 87 glasovi. Lani je bilo v tem razredu oddanih 122 glasov.

— (Velikonočne procesije vršile so se ob krasnem pomladanskem vremenu v najlepšem redu. Občinstva bilo je mnogo tisoč, kajti pri tej priliki bila je ob jednem razstava pomladnih toalet našega ženstva, dočim so se gospodje odlikovali z najnovejšimi klobuki in suknjami, častniki pa z novimi rumenkastimi hlačami, kar je v vrstah Ljubljanskih „giegerlov“ napravilo mnogo senzacije. Procesije v stolni cerkvi udeležili so se dostojanstveniki: deželni predsednik baron Winkler, deželni glavar dr. Poklukar z dež. odbornikoma, ces. svet. Murnikom in dr. Vošnjakom, trgovinske zbornice predsednik V. Petričič, župan Grasselli z mnogimi mestnimi odborniki in mag. uradniki. Sprevod spremljala je vojaška godba. Isto tako bil je sprevod po vseh drugih cerkvah lep in veličasten.

— (Chittussi) bil v soboto v tukajšnjem češkem klubu, v katerem je bil naudušeno pozdravljen. Zahvaljuje se, rekel je Chittussi v ostalem, da je svojo sliko „Pogled na Prago“ zato razstavil najprej v Ljubljani, ker so mu Slovenci najbolj simpatičen narod mej vsemi Slovani. Chittussi je torej zmatral za svojo dolžnost, pokazati svojo sliko najprej Slovincem, da s tem činom zasvedoči slovensko uzajemnost, katera naj bi vladala mej jednokrvnimi brati.

— (Predstava v korist podpornemu društvu slovenskih velikošolcev na Dunaji) bila je sijajna. Vse točke vršile so se gladko na veliko zadovoljnost mnogobrojnega občinstva. Nad vse pa so dopadale prekrasne „žive podobe“. Obširnejši popis zaradi nedostatka prostora v prihodnji številki.

— (Vreme) bilo je pretekla praznika prekrasno in izletom v okolico jako ugodno, zato je pa tudi veliko občinstva odšlo na gorenjsko stran, posebno na Šmarno goru.

— (Podmelška čitalnica) priredi v nedeljo 28. t. m. besedo na čast svojemu udu in bivšemu predsedniku prečastitemu gospodu župniku Josipu Koširju s sledečim sporedom: 1. Pesen: „Za dom“ (Volarič). 2. Predsednikov nagovor. 3. Pesen „Slovan na dan“ (Volarič). 4. „Krst pri Savici“ (dramatičen prizor). 5. Pesen: „Slovenec sem (dr. Ipavec). 6. Pesen „Slovenska deklica“ (Avg. Leban). 7. „Gluh mora biti“ (vesela igra). 8. „Ustaj“ (M. Pavlinovič) — petje. Začetek 7¹/₂ uri. Ustopina 20 kr. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

— (Arena Strohschneider) v Latermanovem drevoredu bila je včeraj in v nedeljo vsa polna, še več pa je bilo radovednega občinstva zunanaj nje. Vse produkcije bile so izvrstne. Na vrvi, na drogu in na trapeci videli smo vratolomne a elegantne vaje, na visoki žični vrvi pa smo se divili ravnateljju g. Strohschneiderju, ki je v tej stroki specialiteta prve vrste. Nesel je moža čez vrv, stopal in tekal po njej, kakor da je na gladkih tleh. Naposled izpustili so velik balon, pod katerim je na trapeci g. Dalba izvrševal svoje predrzne vaje, dokler nam ni izginil izpred očíj. Sapa zanesla je balon proti vzhodu in na vojaškem vežbališči pri Fužinah pal je na tla. Smeli akrobat se ni poškodoval, pač pa je veter balon malo raztrgal. Neprijetno je čuti, da so tamošnji kmetje akrobatu in lastniku balona hoteli delati sitnosti in zahtevali, če tudi le malo odškodnine.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 22. aprila. Tramvajski vozniki včeraj ustavili delo, danes se strajk nadaljuje. Bili so hudi izgredi. Straže in vagone so kamenjali, razdejali tir in napravili barikado, da bi preprečili promet. Straže morale so rabiti orožje in vojaštvo je moralo na pomoč. Veliko ranjenih, veliko oseb zaprtih. Najhujše je bilo v Favoritskem okraji. Število strajkovcev narastlo je danes zjutraj na 500, le malo voznikov si še upa voziti.

Dunaj 22. aprila. V Favoritskem okraji so zopet stražnike kamenjali, jeden stražnik teško ranjen.—Konjiki in pešci zastavili so dotično hišo in množico nazaj potisnili. Pri tem nad 30 oseb ranjenih. V Hernalsu kamenjali so zvečer vračajoče se tramvajске voze.

Dunaj 22. aprila. Tramvajsko ravnateljstvo je izjavilo, da ne odjenja in v petih dneh dobi dovolj osebja, da se bode promet nadaljeval.

Dunaj 22. aprila. Eskadron dragoncev odposlali na tramvajске proge, ki so najbolj v nevarnosti. Doslej 100 oseb zaprtih.

Pariz 22. aprila. Boulanger odpotuje v sredo na Angleško. Boulangistični listi trdijo, da se Boulanger v kratkem zopet vrne v Bruselj.

Dunaj 23. aprila. Cesar zjutraj semkaj dospel. Tramvajski strajk traje tudi še danes. Tudi pomožno osebje se je uprlo, nekda zaradi groženj. Po noči je množica razbila dvoje voz, jeden pomožni voznik zelo hudo pretepen. Cesar vsprejel policijskega predsednika, opoludne pa kardinala Vanutellija.

Wiesbaden 23. aprila. Avstrijska cesarica z Valerijo semkaj dospel.

Razne vesti.

* (Potres v Bosni.) Po poročilu, katero je poslalo vojaško brzojavno ravnateljstvo osrednjemu meteorološkiemu zavodu na Dunaj, imeli so v Priboj-Sandžaku 18. t. m. ob 3. uri 9. m. popoldne močan, 10 sekund trajajoč potres. Mer mu je bila od severozahoda proti jugovzhodu.

* (Morilec — nekrivim proglašen.) V kavarni de la Gaité v Parizu sedel je 27. decembra m. l. v prijetnem koticu mlad gospod z mlado, prav brdko gospo. Kar prihiti nagloma drug gospod v kavarno in, zagledavši zaljubljeno dvojico, potegne iz žepa samokres ter ustrelil gospejinega spremljevalca. Nesrečni ljubimec zgrudi se takoj mrtev na tla. Morilec ni bil nihče drugi, nego napominane gospe soprog Alfred Sourdieu, kateri se je 16. t. m. radi umora moral zagovarjati pred porotnim sodiščem v Parizu. Zatoženec izjavlja, da je soprogi že šestokrat odpustil njeno nezvestobo — ustreljeni mladi ljubimec ni bil njeni prvi ljubimec — in da je njeno početje že prekoračilo skrajne meje, tako da je bil prisiljen ustreliti svojega tekmeča. Gospa naslikala je kot priča prav kratko, a z milimi besedami ves dogodek v kavarni. Porotno sodišče proglasilo je potem morileca nekrivim. Zmagonosno ostavil je Sourdieu s svojimi prijatelji sodno dvorano. Se bode li gospa poboljšala ali si zopet izvolila družega ljubimca, pokazala bode prihodnost. Morda ona razveljavi prislovico: „Stara navada, železna srajca“.

Zahvala.

Akad. društvu „Slovenija“ na Dunaji pristopila sta kot podpornika gospoda baron Gödel-Lannoi in J. Zelenik, plačavši po 5 gld., za kar jima izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.

O priliki Levstikove slavnosti prirejene na korist podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaji darovali so gg. dr. Ferjančič, Gorup ml., dr. Jelenc, Koželj, Levičnik, Navratil, Pfeifer, Pogacar, Radimsky, Schleifer, dr. Seshun, Suklje, Zelenik in jeden neimenovan po 5 gld.; gosp. Pečnik 4 gld.; gospa Belloberg-Bunjevacz, gg. dr. Biankini, Bogataj, Cernstein, Čepin, Foerster A. st., drd. Homan, Jeršinovec, Kolbezen, dr. Kozic, Luzar in dva neimenovana po 2 gld.; g. Pukl 1 gld. 20 kr. in 16 gospodov po 1 gld.

Po odbitih stroških ostalo je za podporno društvo za Slovenske visokošolce na Dunaji poleg od društva že izkazanih 35 gld. 17 kr. čistega prebitka.

Vsem p. t. gg. darovateljcem se v imenu akad. društva „Slovenija“ na Dunaji najprisrčnejše zahvaljuje odbor.

Trajni zdravilni vspeh. Vsakršno trganje po hrbtu in udih ter bolečine v členkih vspešno ozdravi mazanje z Moll-ovim „Francoskim žganjem in soljo“. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po poštnem povzetju A. Moll, lekarnar in c. kr. dvor. založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrečno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znakom in podpisom.

„LJUBLJANSKI ZVON“
 stoji
 za vse leto gl. 4.60; za pol leta
 gl. 2.30; za četrto leta gl. 1.15.

Tuji:

22. aprila.
 Pri **Malič**: Obergföll iz Kočevja. — Liebenwein, Vinciguena, Kellermann z Dunaja. — Spallek iz Terezina. — Schlaf iz Budimpešte.
 Pri **Stonu**: Franke iz Kranja. — Golmajer iz Loškega potoka. — Dimnik iz Postojine. — Lončar s Krškega. — Rieder iz Beljaka. — Acholer iz Trsta. — Wittek iz Jakina. — Rosenberg iz Siska.
 Pri **Avstrijskem cesarju**: Grebene iz Juršinec. — Vrežec z Reke. — Stojc z Vrhnike. — Baumgartner, Tome, Hendrich iz Beljaka. — Werschovsky iz Vevč. — Kosche iz Kranja. — Zoter, Mursič iz St. Pavla.
 Pri **Južnem kolodvoru**: Preurica iz Varaždina. — Messner iz Celovca. — Turiner z Reke.

Umri so v Ljubljani:

19. aprila: Fran Partel, mesar, 41 let, Poljanska cesta št. 47, za jetiko. — Josip Zorman, hlapec, 54 let, Florijanske ulice št. 28, za jetiko.
 21. aprila: Amalija Černe, poštnega sluga hči, 1 mes., Poljanska cesta št. 11, za sušico. — Rudolf Vrhovec, delavčev sin, 2 leti, Poljanska cesta št. 18, za kroničnim katarom v črevih. — Liza Pavline, delavka, 59 let, Kravja dolina št. 11, za rakom.
 22. aprila: Pavel Križ, gostač, 51 let, Kravja dolina št. 11, za jetiko. — Jakob Zadnikar, gostač, 45 let, Rimška cesta št. 5, za jetiko.
 V deželnej bolnici:
 18. aprila: Urša Bitenc, delavka, 48 let, za jetiko.
 19. aprila: Karolina Salomov, kuharica, 45 let, za rakom.
 21. aprila: Marija Bezljaj, strugarjeva žena, 55 let, za rakom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-kriha v mm.
20. aprila	7. zjutraj	740.8 mm.	8.2° C	sl. jz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	740.2 mm.	18.4° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	739.8 mm.	10.6° C	brezv.	jas.	
21. aprila	7. zjutraj	739.4 mm.	10.8° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.6 mm.	18.6° C	z. jz.	jas.	
	9. zvečer	738.0 mm.	12.4° C	sl. jz.	jas.	

Srednja temperatura 12.4° in 13.9°, za 2.9° in 4.4° nad normalom.

Dunajska borza

dné 23. aprila t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	—	danes
Papirna renta	85.05	—	85.20
Srebrna renta	85.70	—	85.85
Zlata renta	110.95	—	111.10
5% marcna renta	100.25	—	100.45
Akcije narodne banke	906.—	—	906.—
Kreditne akcije	297.75	—	299.—
London	120.25	—	119.85
Srebro	—	—	—
Napol.	9.51 1/2	—	9.49 1/2
C. kr. cekini	5.68	—	5.65
Nemške marke	58.75	—	58.60
4% državne sročke iz l. 1854	250 gld.	139 gld.	— kr.
Državne sročke iz l. 1864	100	181	25
Ogerska zlata renta 4%	—	102	85
Ogerska papirna renta 5%	—	96	60
5% štajerske zemljišč. odvez. oblig.	—	104	75
Dunava reg. sročke 5%	100 gld.	122	50
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	—	120	50
Kreditne sročke	100 gld.	192	—
Rudolfove sročke	10	21	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	129	75
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	—	234	50

Naznanilo.

Hranilno in posojilno društvo (posojilnica) na Ptuj
 namesti takoj

pomožnega uradnika

z lepo pisavo, zmožnega slovenščine.
 Tak prosilec, ki je že služboval pri posojilnici ali pri kakem drugem denarnem zavodu, več knjigovodstva, ima prednost. — Ponudba naj se pošlje načelniku.
 Na Ptuj, dne 17. aprila 1889.

Načelnikov namestnik:

Dr. Fr. Jurtele.

(295—2)

Annoucen-Bureau A. Ooppelik

na Dunaji, mesto, Stubenbastei št. 2

preskrbuje anonce vsake vrste za vse tu- in inozemske časnike in koledare.

Ker praktična sestava anonce in prava izber časopisov, v katere se dajo anonce, že naprej jamči pol uspeha in da se denar po nepotrebnem ne trosi, priporoča se gorenja, v tej stroki najstarejša avstrijska tiskarna, opirajoč se na 32letno skušnjo v tej stroki, p. n. inserentom in je pripravljena dati dotično pojasnilo zastonj, ravno tako tudi zastonj preskrbi sestavo anone, proračune stroškov (po izvirnih cenah časopisov in koledarjev s primernim rabatom) in cenike.

Dolgi obstanek te tiskarne že naprej jamči za realno, ceno in praktično izvrševanje danih naročil.

Pijanino

dobro ohranjen, ki ima dober glas, proda se za 150 gld.
 na Mestnem trgu št. 8, II. nadstropje,
 na dvorišnji strani. (285—3)

Deček,

kateri je ravno dovršil leta kot trgovski učenec, star 15 let, z dobrim šolskim in trgovskim spričevalom, — išče službe v kaki prodajalnici na deželi.
 Pisma naj se pošljejo na A. F. v Zagorje na Notranjskem. (303—1)

Ker sem se postaral,

prodam svoje posestvo,

poleg ceste, jedno četrto ure od postaje Lesce na Gorenjskem. Hiša je v dve nadstropji in je sedaj v njej gostilnica. Poleg hiše je lepo prostorno dvorišče, vodnjak in velika štala. Vsa poslopja so trdno narejena. Na vrtu je 19 in na polji 7 štantov kozolca. Na polji je 60 mladih jablan in na vrtu do 200 aznih sadnih dreves, ki rodé dosti sadja, v drevnici pa do 2000 drevesc (preljev), brusik in jabolk, katerih slednje leto prodam kakih dve sto, in 40 orehov, debelih kakor roka za pestjo. — Posestvo ima 10 oral, za 60 mernikov posevne dobro zagojenih njiv, 12 oral travnikov, 7 oral zaraščene gozda. Nadalje so tri lepe kobile in žebe, 6 lepih veličih pisanih krav, 40 jančev in 8 prašičev, na štali dosti sena za živino, v shrumbah dosti žita za družino in za prodaj. — Vse to prodam za 9000 gld., posestvo samo brez družega blaga pa za 6500 gld. — Kdor želi kupiti, naj se pri meni oglasi.

Janez Gogala,

vas Hraše na Gorenjskem, pošta in železniška postaja Lesce.

(293—2)

Nič več mokre noge ali trdo usnje!

To doseže le I. Bendiksa iz št. Valentina (56—18)

c. kr. privilegovana nepremočljiva

hranilna mast za usnje,

potrjena s stotinami spričeval (cene: cela škatlja 1 gld., 1/2 škatlje 50 kr., 1/4 škatlje 25 kr., 1/8 škatlje 12 1/2 kr.); potem za likanje usnja ravnokar patentovana

hranilna tinktura za usnje,

ne lak za usnje ali momentni lik, tudi ne apretura za usnje, marveč bolj oljnato likalno črnilo, katero je preskusilo c. kr. državno vojno ministerstvo ter dovolilo, da se sme rabiti za usnje v c. kr. armadi. Cene: 1 kilo 1 gld. 20 kr., 1 steklenica št. 1: 1 gld., št. 2: 40 kr., št. 3: 20 kr. — Razprodajalcem rabat. Dobiva se v vseh večjih krajih monarhije; v Ljubljani pri gg. Schusnig-u & Weber-ju in A. Krisper-ju. — Svarimo pred ponarejanji! — Prosi se za ponudbe v razprodajanje, kjer še ni založbi.

Smrekovo seme kilo po 85 kr.,
Jelkovo seme kilo po 25 kr.,
Bekove rozge za sajenje tisoč po 1 gld. 50 kr.

priporoča, dokler jih kaj ima za prodaj,

Leo grofa Auersperga gozdarija v Namršlu (Hammerstiel), pošta Studenec pri Ljubljani. (288—3)

Slavnemu občinstvu uljudno naznanjam, da odprem dne 1. maja 1889. leta

svojo pisarno
 — v Celji —
 v Kondušarjevi hiši, blizu c. kr. okrajnega glavarstva.
Dr. Jurij Hrašovec,
 odvetnik.

(302—1)

C. kr. priv. kneza Auersperga železniška tovarna

na Dvoru na Kranjskem

priporoča se za zalaganje (217—10)

komerčnega litega blaga, peči v velikej izberi, ognjišče in ognjiščnih delov, kotlov v vsakoršnji obliki in velikosti itd. itd., litega blaga za stavbe: stebrov, oprjemačev, svetilničnih stebrov, priprostih in olepšanih, palc za okrižja, celih držališč, polževih stopnic, strešnih oken itd., cevij za stranišča, plino- in vodovode, celih vodovodnih naprav, vodnjakovih cevij, sesalk itd., rudniških priprav: stop in mečkal, pripravljanih, zavornih naprav, strojev za vertanje kamnov, rudniških vozok itd., fužinskih naprav: valjarjev v pesek litih, trdilnih valjarjev litih v surovo železne oblikovnike, peresnih kladiv, klešč, škrapcev, itd., strojnih delov surovo litih in zlikanih, parnih strojev do 50 konjskih sil, rastlinjakov in pavilijonov iz litega in kovanega železa, mlinskih priprav, papirničnih priprav, ovnov za vodne tabve, rezervarov v vseh velikostih iz ploščevine in litega železa, turbin po Girardovej in Jonvalovej sistemu po 5 do 200 konjskih sil, transmisijskih priprav: vratil, plošč za jermena, čelnih in stožnatih koles z lesenimi in železnimi zobmi, stalnih, s tenskimi in visečih steljk, plošč za vrvi, konopce in žične vrvi, itd., strojev vodostolpnic, odvajajočih vododržnih strojev, vodnih koles iz litega in kovanega železa, žaganih delov, kakor tudi priprav za parne in vodne žage in posamičnih cirkuvarnih Tavoletti- in žag z jamom, stiskalnice: hidravličnih stiskalnih, stiskalnic z vrtenom in vodom, kopirnih stiskalnic, itd., železa v palicah in osij iz kovanega pretopljenega železa.

Vprašanja glede cen se hitro odgovore.

Najboljše in najcenejše

OLJNATE BARVE

v ploščevinastih pušicah

se dobivajo pri

ADOLFU HAUPTMANN-U

LJUBLJANA.

(218—13)